

ZO DOEN ZIJ HET

Een talenbeleid opstellen

**BRUSSEL
VOL TAAI**

School

GBS Van Asbroeck Jette

Situering van de school

Van Asbroeck is een basisschool in het noordwesten van Brussel. Bijna alle kinderen die er naar school gaan, zijn meertalig. Er is een grote talige diversiteit bij de kinderen. Vele kinderen delen het Frans als gemeenschappelijke taal. Weinig kinderen spreken thuis ook Nederlands.

Wat?

Een aantal jaar geleden was het onduidelijk voor de kinderen of ze andere talen dan het Nederlands mochten spreken op school. De meeste leerkrachten verboden het spreken van andere talen. Andere leerkrachten lieten wel verschillende talen toe in de klas. Zowel leerkrachten als leerlingen vroegen om een duidelijke visie en afspraken over het gebruik van talen in de school.

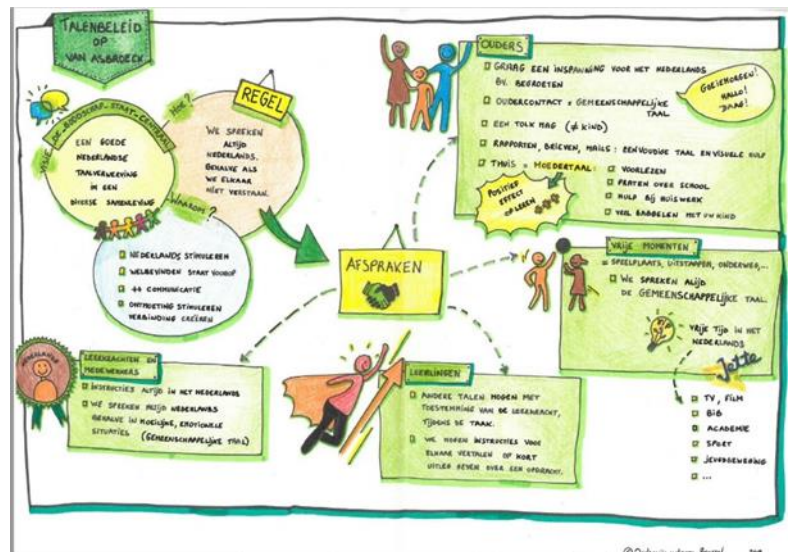
Er werd een traject opgestart met als doel een duidelijk talenbeleid op te stellen. Hoe verliep dit traject?

1. Er werd een werkgroep opgestart. Iemand van de werkgroep sloot aan bij het leerlabo van meertaligheid van Onderwijscentrum Brussel en deelde inzichten met de werkgroep.
2. Het team kreeg meer inzicht in meertalige taalontwikkeling en het gebruik van talen. De werkgroep verzamelde veel gehoorde uitspraken van leerkrachten over het gebruik van taal in de klas en op school. De werkgroep goot de uitspraken in stellingen en zocht wetenschappelijke bronnen die de stellingen bevestigden of weerlegden. Tijdens een volgende teamvergadering ging het hele team in gesprek over de stellingen en deelde overtuigingen en twijfels met elkaar. Het team vulde een bevraging in over hun opvattingen over meertaligheid en het gebruik van talen in de klas en in de school. De werkgroep koppelde deze informatie terug naar het team. Tijdens de vergadering was er ruimte voor uitwisseling en formuleerde het team samen een aanzet voor een visie.
3. De werkgroep werkte de visie verder uit en stelde een aantal afspraken voor, geënt op de visie. Die afspraken werden tijdens een teamvergadering bijgestuurd op basis van reacties van de teamleden.
4. De school toetste de visietekst af bij de inrichtende macht en bij Foyer vzw (vanuit hun inzichten over meertaligheid).
5. De werkgroep maakte een plan op om de visie en afspraken te communiceren naar leerlingen, ouders en nieuwe leerkrachten:
 - een visuele voorstelling van de visie op de speelplaats
 - de afspraken zichtbaar maken via picto's in elke klas
 - leerlingen van het zesde leerjaar filmfragmenten laten maken waarin ze de afspraken uitleggen
 - leerlingen van het zesde leerjaar de filmfragmenten laten bespreken met alle klassen
 - een infomoment voor de ouders voorbereiden
 - een infomoment organiseren voor de begeleiders van de toezichten en de voor- en naschoolse opvang.
6. De werkgroep stelde jaarlijkse acties voor om de meertaligheid van leerlingen bespreekbaar te maken en positief in te zetten in de klas:
 - een talenpaspoort afnemen
 - Pinterest-pagina delen om ideeën te verzamelen
 - visie en afspraken opnemen in het schoolwerkplan

Tips

- Zorg voor veel ruimte voor uitwisseling. Geef elke leerkracht de kans om twijfels en bezorgdheden uit te spreken. Vraag: 'Wat heb je nodig om achter deze visie te staan?'
- Maak de visie en afspraken visueel, zodat leerkrachten en leerlingen er steeds aan herinnerd worden.
- Betrek de begeleiders van toezichten en de voor- en nachchoolse opvang:
 - o Informeer hen over de visie en de afspraken.
 - o Spoor hen aan om de afspraken te volgen zodat ze heel de dag gelden.

Illustratie

Voorbeelden

Een aantal voorbeelden van stellingen die besproken werden op de teamvergadering:

- Kinderen die Frans spreken op de speelplaats zullen er langer over doen om Nederlands te leren.
- Een kind dat meertalig opgroeit, zal geen enkele taal goed beheersen.
- Een bepaald percentage Nederlandstalige kinderen in de klas is nodig om het niveau Nederlands hoog te houden
- We kunnen ouders beter adviseren om een verhaal te vertellen in de thuistaal dan in het Nederlands te praten met hun kind.